

Joan Muysken is geboren op 26 mei 1894 in Amsterdam. Hij was de zoon van ir. Joan Muysken en Elisabeth Bejamina van Deurs.

Van 1912 tot 1917 studeerde hij aan de Technische Hogeschool in Delft. Hij maakte deel uit van de mobilisatie compagnie, waarvoor hij één van de eerste verrijdbare radiozend- en ontvangtoestellen maakte. Na beëindiging van zijn studie werkte Joan eerst in Zweden en daarna een paar jaar in de Verenigde Staten, waar hij in 1919 in Pasadena, California, trouwde met Hannah Thompson (1893-1939). Ze had gestudeerd op de Stanford-universiteit. In Nederland was ze actief als kunstenares. Ze hadden samen een dochter.

Na terugkeer in Nederland ging hij in 1920 werken bij de Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmaterieel (Werkspoor). Zijn vader was hier directeur. Joan jr. werd uiteindelijk technisch directeur tot hij in 1932 tot hoogleraar in Delft werd benoemd.

Eind jaren '30 was hij voorzitter van de afdeling Delft van de Nederlandse Padvinderverseniging NPV, samen met de bestuursleden A.C. Heyn en Klokgieter. Voorafgaand aan de Wereld Jamboree in 1937 boden de scouts uit Delft aan de Burgemeester de brochure '*U Komt*' aan, om daarmee reclame te maken voor de Jamboree. Toen het Nederlandsch-Indisch contingent een krans kwam leggen bij het praalgraf van Willem van Oranje sprak hij hen toe.

Zijn vrouw overleed vlak voor de oorlog in 1939. In de eerste jaren van de oorlog bleef hij verbonden aan de Technische Hogeschool. In november 1940 verbood de bezetter Joodse ambtenaren, inclusief hoogleraren, om les te geven. Ze werden ontslagen. In Leiden en Delft begon een studentenstaking. Het gevolg was dat de Universiteit Leiden en de Technische Hogeschool Delft op 27 november 1940 door de Duitse bezetter voor onbepaalde tijd werden gesloten. Op 15 april 1941 werd de Hogeschool weer heropend onder Duits toezicht. Op 12 maart 1943 werd de loyaliteitsverklaring gepubliceerd. Van de 14.600 studenten in Nederland tekenden op 10 april 1942 ongeveer 2.200 studenten (15%) de verklaring. Iedereen die de verklaring niet had ondertekend, inclusief de meisjes, moest zich op 6 mei melden voor Arbeitseinsatz. Toen dit nieuws zich verspreidde, tekenden nog 1.550 studenten de verklaring zodat uiteindelijk een kwart van de studenten ondertekend hebben. In Delft stuurde de Academische Senaat een positief advies aan de studenten, daar werd de verklaring door 778 studenten (25,6%) getekend. 3800 studenten melden zich voor de Arbeitseinsatz en onder hen waren 800 studenten uit Delft. Zij werden via Kamp Erica in Ommen naar Duitsland werden gestuurd. De overige weigeraars doken onder. Muysken was in september 1943 Henk Dorgelo als rector magnificus opgevolgd, in een tijd van grote beroering om de loyaliteitsverklaring die studenten moesten ondertekenen. Hij had zich in eerste instantie bereid verklaard om onder de gegeven omstandigheden mee te werken, maar kwam tot inzicht dat het onderwijs moest worden stilgelegd.

Op de Senaatsvergadering, van 19 juni 1944 steunde hij de weigering om een nieuwe rector voor te dragen en herriep ook zijn advies aan de studenten om de loyaliteitsverklaring te tekenen. De moties in deze vergadering genomen, werden op het Hoofdgebouw gepubliceerd. Snel daarna grepen de Duitsers in. Ze stelden Prof. Muysken, die op de gebruikelijke wijze de bekendmaking als rector had ondertekend, persoonlijk aansprakelijk voor de publicatie. De volgende dag werd hij van huis gehaald. Hij had niet willen onderduiken, omdat hij er bang voor was dat hierdoor anderen en de Technische Hogeschool in gevaar gebracht zou worden.

Na een kort verblijf in de gevangenis te Utrecht werd Joan op 2 augustus door het Duitse Obergericht in Den Haag tot één jaar tuchthuisstraf veroordeeld en vervolgens in Siegburg opgesloten. Hier was de verzorging nog redelijk. Bij het oprukken van de geallieerden werd de gevangenis in februari ontruimd. Een zware tocht volgde en bracht de gevangenen naar een van de Kaufering concentratiekampen vlakbij Landsberg am Lech (ten westen van München). Dit waren subkampen van concentratiekamp Dachau. De slechte behandeling hier had een funeste invloed op Joan's gestel. Toen de Amerikanen de gevangenis bevrijden was Joan ernstig ziek. Na een tocht vol van moeilijkheden bereikte hij tenslotte Delft waar hij op 11 augustus als gevolg van de ontberingen overleed. Hij werd begraven op begraafplaats Oud Eik en Duinen in Den Haag.

In een herdenkingsrede in 1945 werd Muysken geprezen als *'een mens van hoge levensopvattingen die zichzelf kon verloochenen, onkreukbaar en betrouwbaar.'*

Meer informatie

[Joan Muijsken | Oorlogsgravenstichting](#)

[Joan Muysken | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Mont / Muzert - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Joan Muysken \(1894-1945\) - Wikipedia](#)

[Delftsche courant » 12 apr 1937 - Art. 8 | Delpher](#)

[De standaard » 16 jul 1937 - Art. 109 | Delpher](#)

[Delftsche courant » 01 maa 1937 - Art. 3 | Delpher](#)

[Uitgebreid zoeken in de Erelijst | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Gedenkboek van het verzet der Delftsche studenten en docenten gedurende de jaren 1940 – 1945.](#)

[Kaufering concentration camp complex - Wikipedia](#)

[Verzet van Delftse studenten en docenten tijdens de Tweede Wereldoorlog - Wikipedia](#)

[Loyaliteitsverklaring - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.